

SPIRITUÁL 55^{let} KVINTET

Od počátku jsme s obdivem pošilhávali po krásné hudbě
a věřili, že sama o sobě, bez dalších proklamací,
je hlasem dobra.

Dagmar Pecková

Jarek Nohavica

Hradišťan
s Jiřím Pavlicou

Pokládáme si za čest, že zde můžeme poděkovat všem bývalým kolegům a spolupracovníkům i dalším výjimečným a slavným hostům, kteří přišli ozdobit naše vzpomínání: paní Dagmar Peckové, Jarkovi Nohavicovi, Hradišťanu s Jiřím Pavlicou a Františkovi Novotnému.

Leoš Janáček kdysi napsal: „*Tedy nevidaná, neslýchaná společná práce? Nikoli! Jen zrnka se přikládala. Kdo řádek přidal, dobře udělal.*“

Vždy jsem obdivovala Jessie Norman

Tak a teď se všichni zarazí, pozvednou obočí a zeptají se sami sebe, co to má společného s 55. narozeninami Spirituál kvintetu.

Jessie totiž uměla úplně všechno - tedy umí. Její projev mě provázel celou mou kariérou. A zpívala úžasně i spirituály! I v tom mě ovlivnila a já si vždycky přála to alespoň jednou zkusit. A jak to bývá, přání se plní. Najednou tu byla nabídka na společná vystoupení se Spirituál kvintetem v pražské Lucerně! Nemusela jsem dvakrát přemýšlet. Vždyť je tak důvěrně znám už od svého mládí a vždycky jsem je ráda poslouchala. Slovo dalo slovo, vybral se repertoár a začalo se zkoušet. Vyprodal se ne jeden nebo dva koncerty. Vyprodalo se jich rovnou pět! A to mně trochu upadla brada. Kdo to má a kdo to zažil?

A hlavně - kdo zvládne 5 koncertů za sebou! V mé dosavadní jevištní zkušenosti něco nevídaného.

Během zkoušek jsem zažila skvělou atmosféru, kde se nikdo neurážel ani arogantně nepovyšoval, když moje snažení zjistilo, že se na tomto poli neoraném ještě má co učit. 55 let na jevišti a 5 vyprodaných Luceren! O čem to svědčí, asi nemusím psát.

Jen se pokorně skláním a gratuluji

Dagmar Pecková
(malá Jessie 😊)

Dagmar Pecková účinkovala jako operní pěvkyně v Národním divadle v Praze, v Bayrische, Sächsische a Hamburgische Staatsoper, Opéra National de Paris, Staatstheater Stuttgart, Opernhaus Zürich, Grand Théâtre de Genève, Royal Opera House Covent Garden London, San Francisco Opera, Teatro San Carlo v Lisabonu, Theater Basel, Opéra de Monte Carlo ad. Jako koncertní umělkyně vystoupila v Carnegie Hall v NY, Wigmore Hall v Londýně, Théâtre du Châtelet v Paříži, Concertgebouw Amsterdam, v Turíně, Sydney, na Novém Zélandu aj. Spolupracuje se špičkovými orchestry, řízenými světoznámými dirigenty. Vynikající umělecké výsledky předvádí (podle SK) v roli kuchařky.

Souznění a paradoxy v čase

Když byl v roce 1960 založen Spirituál kvintet, šel jsem zrovna do první třídy základní školy. Šedesátá léta plynula a postupně zrála v jedno z nejkrásnějších životních období, v českých poměrech směřujících k Pražskému jaru souvisejícím s rozpukem všeho včetně umění, a v mém osobním životě směřujícím k prvním láskám...

Když Spirituál kvintet natočil v roce 1972 LP desku *Písničky z roku raz dva*, spěchal jsem si ji koupit a dodnes ji schovávám ve svém archivu a patří k těm nejohranějším. To bylo něco..

Když jsem se jako student stal v roce 1975 vedoucím muziky Hradišťan, byl mi v jistém smyslu Spirituál kvintet vzorem a současně se stal vlastně naším mladším bráškou, protože Hradišťan byl založen již v roce 1950. A tak když my jsme slavili padesátiny, Spirituál teprve čtyřicetiny; když má dnes Spirituál 55. narozeniny, my už máme 65. Co na tom, že v době založení Hradišťanu nikdo z jeho dnešních členů nebyl na světě, to pokušení srovnávat se, tady bylo a je.

A když jsme s Hradišťanem přijeli počátkem osmdesátých let poprvé na Portu do Plzně a při našem recitálu v pavilonu na výstavišti seděli v první řadě Jiří Tichota a další členové Spirituál kvintetu, když jsme pak společně hráli a diskutovali až do bílého rána a oni nás brali vážně, cítil jsem se jako v ráji. Kdyby se náhodou chtěl dr. Tichota bránit, že to nebylo až do rána, vězte, pamatuji si to lépe.

Když přišel rok 1989, Spirituál kvintet hrál po Čechách a Hradišťan zase na Moravě, když

byly v roce 1997 povodně na Moravě, jezdil tam koncertovat Spirituál kvintet a naopak při povodních v roce 2002 zase Hradišťan koncertoval v Čechách.

Naše cesty se stále víc splétaly a my jsme se vídali častěji a raději, až jedno z takových koncertních setkání vyšlo na našem společném vánočním CD v roce 1998. A pak následovalo mnoho dalších krásných souznění na pódiích i v soukromí. Vždyť vlastně zpíváme o tomtéž – o lásce, životě a smrti – a chodí na nás široké spektrum diváků od nejstarších po nejmladší. A také nás spojuje to, že při dlouhověkosti našich kapel jsme mnohé z nejbližších kamarádů muzikantů již vyprovodili na druhý břeh, a přesto jdeme dál. Slovy básníka „*po cestách rozličných a stezce sobě vlastní, je život hrou a někdy básní...*“

Vážení a milí kamarádi ze Spirituál kvintetu, myslím, že všichni dobře víme, jak je těžké založit soubor či skupinu, a jak je ještě těžší ji udržet tolik let na vysoké umělecké úrovni. A vám se to podařilo svrchovaně. Díky, že jste.

S úctou Jiří Pavlica a Hradišťan

Hradišťan se pod vedením JIŘÍHO PAVLICI (*1953) stal z regionálního folklorního ansámblu postupně univerzální kultovní kapelou nejvyšších uměleckých kvalit a obdivuhodně šire záběru, oslovující publikum bez rozdílu věku doma i v zahraničí. Jeho otevřenosti ke spolupráci se zdánlivě stylově vzdálenými souputníky vděčíme za vznik nečekaně inspirativních projektů a jejich studiových zvěčnění. V posledních letech tvoří významnou část repertoáru osobitá skladatelská tvorba Jiřího Pavlici.

Založen byl za Velkomoravské říše Mojžírovců a paradoxně také, vedle vpádů Hunů, přispěl k jejímu zániku, protože veškeré zisky dávali všichni do cimbála. Důležitou roli v prenatalní etapě této moravské skupiny sehrál ovšem příznačně **Čech** Jaroslav. Po převzetí moci Jiřím Pavlicou a manažerem Davidem Burdou dobyt postupně Hradišťan dampingovými cenami evropské, americké i asijské trhy a zcela vytlačil rovnocenná folklorní seskupení, jako např. Jevíčská srdénka nebo Kačery z Průhonice.

SPIRITUÁL KVINTET 2015

Po dokončení obrázku dodal Toník Holoubek (7): "Ticháka jsem udělal mladšího".

My současní

ZDENKA TICHOTOVÁ

Se Spirituál kvintetem je můj život propojený čtyřicet jedna let. Moji kolegové a kolegyně mohou být tedy prohlášeni za hrdiny, že to se mnou tak dlouho vydrželi. (Fakt dobrý). A já jsem vděčná osudu, Spirituál kvintetu a publiku, že jsem mohla dvě třetiny života strávit tím, co mě baví, co mě naplňuje a na co jsem hrdá. (Fakt úžasný).

JIŘÍ CERHA

Nebyl jsem ve chvíli vstupu do skupiny SK neznámý ani zpěvák, ani skladatel. Už v dávných časech sedmdesátých let jsme na prknech divadla Ateliér s C&K Vocalem vystupovali paralelně se Spirituál kvintetem. Ani spirituály nebyly pro mne neznámým pojmem. Sborová tvorba byla mojí láskou od mateřské školky ve Vokovicích, kterou jsem patrně absolvoval zároveň s Františkem Novotným v roce 1949, ačkoli on to marně zpochybňuje. A tak jsme se znovu sešli. On jako autor krásných textů Spirituálu a já jako zpívající majitel skupinového krumpáče. Byl to plynulý přechod od krásné muziky i textů básníků ke krásným textům básníků i k muzice mého srdce. Navíc publikum kvintetu, eticky i esteticky vzácné, bylo pro mne potěšujícím zjištěním. Milí a slušní lidé a krásná práce, co by si člověk mohl víc přát. Co tomu říkáte?

JIŘÍ HOLOUBEK

Spirituál kvintet je v roce 2015 pětapadesátiletý. To je věk, který by v ideálním případě měl i v lidském životě zaručovat vyzrálost, zkušenost, prověřený charakter, nadhled, snad i určitou životní moudrost nabytou léty lepšími i horšími. Mám tu čest a potěšení být součástí Spirituál kvintetu pětinu jeho života, tedy jedenáct let. Není proto příliš na místě, abych popsané vlastnosti hodnotil, vlastně bych tak mluvil i o těch svých. Ale přesto, nebo právě proto, troufám si tvrdit, že soubor, který přes půl století dokáže udržet pozornost svých posluchačů a přitom neslevit z nároků na sebe sama, vysoko nastavených už před drahými léty, oplývá právě těmi kvalitami, jaké jsou od něj také po právu očekávány. Když jsem v září roku 2004 rozehvělý přicházel na první zkoušku kapely, která pro mne v té době už dávno byla živoucí legendou, byl to začátek muzikantského snu, který trvá dodnes. Ze srdce přeji sobě i kolegům, aby ještě dlouho trval. Vždyť bez Kvintetu by byl náš život o mnoho chudší. A bez těch, kteří už pětapadesát let poslouchají, nebylo by Kvintetu. Tedy díky vám všem, přátelé! A ještě jedno poděkování si dovoluji. Adresáty jsou tentokrát Dědek, Bubo, Kagan, Tichák, Odetta, Olda, Jarka, Honza T., Dušan, Karel, Zdenka, František, Honza N., Eva, Irena, Lenka... zkrátka všichni ti, bez kterých by Spirituál kvintet nebyl tím, čím je.

VERONIKA SOUČKOVÁ

Nemám vysokoškolské vzdělání a ani jsem po něm nikdy moc netoužila, též cíle jsem neměla moc velké... A snad právě proto mi osud nadělil spolupráci se Spirituál kvintetem. Alespoň to tak dnes vidím. Je to totiž skvělá vysoká škola a jsem za ni velmi vděčná! Všichni moji milí kolegové jsou úžasné inspirativní osobnosti a za to jim patří mé díky: děkuji Zdeničce za její přátelství a za neuvěřitelnou ochotu se podělit o své profesní i lidské zkušenosti, děkuji Jiříkovi Holoubkovi za manažerskou trpělivost a za úsměv na rtech, který pro mě vždy má, děkuji Cidlovi za krásnou písničku (nebyla by ještě nějaká?) a za to, že umí být na 100 % rozhněvaný a na 100 % laskavý, až srdce usedá. Děkuji Pájovi za přátelství a za možnost vidět, jak se mohou plnit ty nejtajnější a největší sny. Děkuji Duškovi za nadhled a humor, který přináší, a nakonec velké díky Tichákovi za setkání s neutuchající a neodbytnou touhou jít za čímkoliv (ať už jsou to nové písně nebo housenky nebo... nebo... nebo...) nebo-li za návod, jak být úspěšný :) Posuďte sami, není to skvělé studium?

PAVEL PEROUTKA

„Na předměstí stával dům, malý chlapec si tam hrával. Drak, co vzlétal k oblakům, všechna tajná přání znával...“ Stejně jako v téhle písni Spirituál kvintetu, i já měl jako kluk tajné přání - být muzikantem a stát na pódiu o boku těch nejlepších. Hrát s Kvintetem je můj splněný sen. Je mi ctí být součástí této výjimečné kapely, učit se od ní a také trochou svého umu přispět k radosti, kterou umí rozdávat.

JIŘÍ TICHOTA

Spirituál kvintet asi všem, kteří v něm pracovali delší dobu, nějak pozměnil život, někdy dost významně. A v tom mám prsty i já. Muzikantské seskupení není možné řídit hlasováním, protože to vede jen k prosazování obvyklého. Mohu naštěstí konstatovat, že jsem měl většinou potěšení spolupracovat s kolegy, kteří byli ochotni vložit svoje osobní představy a ambice do společného díla, ačkoliv jsme se přitom třeba vydali podle jiných turistických značek, než by volili sami. V prvních sestavách to bylo jednodušší, zcela nekonfliktní jednota byla přirozeným důsledkem toho, že nikdo z nás vlastně ani nemohl mít představy o tom, co bude fungovat a co ne. Všichni byli rádi, že se o něco pokoušíme a měli radost, když to, co jsme zkusili, opravdu zabralo. To se ale postupně měnilo a dnes, po půlstoletí rozvoje žánru a vzniku nespočetných odnoží, je přirozené, že každý z nás má mnohem konkrétnější představy o tom, co je nebo by byl jeho šálek kávy. Je to i pro mne složitější a konfliktnější situace, ale na druhé straně o to víc oceňuji, když vidím vstřícnost a snahu se přizpůsobit. Tak tím jsem si (šikovně!) připravil půdu pro to, abych zde, v památníčku ke dvěma pětkám, poděkoval stejně vděčně a dojatě všem bývalým i současným kolegům za to, že dali Kvintetu svůj život všanc. Prozradím jim, že když se dnes tu a tam o něco přetahujeme, je můj kousek lana hodně propocený, protože ho už držím až na samém konci.

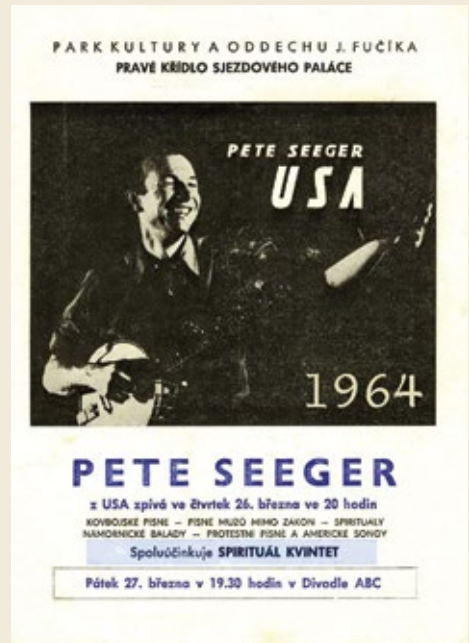
DUŠAN VANČURA

V rozruchu kolem významného jubilea Spirituál kvintetu trochu uniká skutečnost, že se vlastně jedná o jubilea dvě. Po dobu 55 let trvání kapely totiž stojí v jejím čele jediný člověk – Jiří Tichota. Pan doktor se nachází v běhu, je plný plánů, záměrů. Přes časté a okázalé připomínání vlastní vetčnosti disponuje energií, jež je předmětem zájvu širokého okolí. Jiřík ve své činorodé posedlosti nemá konkurenta. Bohudíky. Ale já bych se rád dotknul něčeho jiného než hudby. Byl jsem totiž jednou dotázán, zda je Tichákova kondice zásluhou trempingu či snad nedejbože sportu. O jeho sportování toho moc nevím. Víím jen, že chodil do skautu dokonce s Václavem Havlem. Není pro něj dodnes problémem přespat pod širákem, strádat bez jídla a pití, a přitom podávat neskutečné turistické výkony. Jeho dva koníčky, motýli a fotografování, jej zahánějí do situací pro gentlemana zcela nepřijatelných. Leží na bříše ve švýcarských Alpách na hraně převisu, v ruce drží sítku a oči nesledují stametrovou propast dole, ale třepotavý let motýlka, který není ani pěkný, ani se nedá jíst a je zajímavý jenom tím, že žije jen zde. Nebo se vynoří se sítkou z podrostu australského deštného pralesa, nahé nohy v sandálech posety pijavicemi a strážcové parku se hroutí, neboť prakticky všechno, na co v tom houští sáhnete či šlápnete, je smrtelně jedovaté. Jednou na hranicích mezi státy Pensylvánie a Ohio jsme se ocitli ve stojící koloně, šerifové hledali v každém autě uprchlého vězně a s odjištěnými puškami střezili řadu vozů, aby ani živáček neproklouzl. Živáček sice neproklouzl, ale Jiří ano. Před nevěřícími zraky mužů s kovovými hvězdami na prsou se odehrával zvláštní balet muže a žlutáaska na pozadí zelených pensylvánských plání. Nakonec jej nezatkli, asi si řekli, že uprchl odjinud než z vězení.

Co už dosvědčí jen Odetta – Pete Seeger a Spirituál kvintet

Na jaře 1964 začínal Spirituál kvintet svoji čtvrtou sezonu. Když jsme se někdy v únoru dozvěděli, že do Prahy za měsíc zavítá nedostižný guru světového folkového hnutí, sólový zpěvák i nepřehlédnutelný člen různých seskupení – především nejslavnější americké folkové skupiny The Weavers, písničkář, bravurní hráč na dlouhokrké banjo a kytaru–dvanáctku – skladatel, textař a neúnavný organizátor Pete Seeger (1919–2014), jehož nám dostupné nahrávky jsme znali všechny nazpaměť, nemohli jsme samým štěstím spát. A co teprve, když nám bylo oznámeno, že jsme byli vybráni, abychom na jeho koncertech dělali jakési předskokany! Fascinující dlouhán přijel do Evropy s celou rodinou, vybavený filmovou technikou. Odjížděl z USA asi dosti znechucený, protože jako levicový pacifista, pošilhávající po Moskvě, a pravidelný účastník nejrůznějších protestních akcí si nadělal v určitých amerických kruzích řadu nepřátel. Byla studená válka a došlo to tak daleko, že byl v padesátých letech vyslýchán komisí pro neamerickou činnost, skupina Weavers byla vykazována z televizního i rozhlasového vysílání apod. Myslím, že jeho tehdejší turné bylo mj. motivováno touhou nalézt ve světě nějaké přísliby skutečné

nemanipulované svobody. Z tehdejšího Československa (tuším po šesti koncertech) pokračoval na východ do SSSR a Japonska.

A tak jsme se my, kteří z vlasti obehnané ostnatým drátem a ornými pásy naopak vzhlíželi k jeho zemi jako ke své naději a její hudbu hltali jako vodu živou, brzy měli

stát svědky jeho prvních rozčarování z tuzemské nefalšované reality socialismu. Na třetí pražský koncert na Slovanském ostrově přivezla Seegera papalášská šestsettrojka. Když zastavila, příběh k otevřenému okénku, za nímž Seeger seděl, nějaký mládenec a oslovil ho plynoum angličtinou. V tu ránu vyskočili z auta dva muži v kožených kabátech a bránícího se mladíka násilím vlekli pryč. Seeger okamžitě také vystoupil a pustil se bez zábran do obou fízlů, napřed křikem, a když to nepomáhalo, vypukla málem před očima přicházejících posluchačů rvačka. Nakonec to kožeňáci vzdali, ale Seeger byl ještě notnou dobu úplně vykořeněný. Aniž jsme to tenkrát tušili, pomalu se už chystala výměna kulís. Seeger se po dlouhém evropsko-asijském zájezdu, během kterého si mnoho věcí asi vyjasnil, vrátil pěkně do vlasti, kde se již situace rychle měnila k lepšímu a kde se pak dočkal celonárodního uznání a později i nejvyšších možných poct. Zato u nás slibné uvolňování poměrů mělo za čtyři roky náhle, tragicky a na dlouho vzít pod pásy rudých tanků zasně. Sedm let po našem setkání vyfasoval Spirituál kvintet svůj první půlroční zákaz činnosti za připomenutí výročí smrti Jana Palacha (spolu s B. Mikoláškem a studentskými organizátory, ti dopadli ještě hůře). Tak se ohlašovala nastupující normalizace a čekala nás ještě řada repetice.

Se Seegerem, který si starostlivě všímal i rychle se šířícího vlivu americké lidové a hlavně populární hudby v neamerických kulturách a neviděl to rád, jsme si na tohle téma popovídali v šatně. Rozuměli jsme tomu, proč to říká právě nám a proč nám připomíná naši vlastní lidovou hudbu, ale asi jsme nebyli schopni náležitě anglicky

Sedm let po našem setkání vyfasoval Spirituál kvintet svůj první půlroční zákaz činnosti za připomenutí výročí smrti Jana Palacha

Koncert s P. Seegerem, 1964

vysvětlit jemu, jaké zadostiučinění a posilu mohou přinášet hudba a texty např. spirituálů všem v nesvobodě žijícím lidem. Myslím však, že když jsme se později rozhodli natočit alba renesančních melodií z Prahy, českých a moravských lidových balad nebo výběr písní našeho obrození, někde v pozadí našeho vědomí tichounce brnkalo pět strun banja našeho velkého, byť lidsky snad omylného, muzikantského vzoru.

JT

Jak Spirituál kvintet poznal revanšisty a válečné štváče

V roce 1962 se konal první oficiální koncert Spirituál (tenkrát) kvartetu na Prvním jazzovém festivalu v Karlových Varech. Ještě čistě pánská sestava teprve budoucího kvintetu tam ve složení Ivo Mach, řečený Dědek, Miroslav Keller, řečený Velký Bubo, Miloslav Kastelovič, řečený Kagan a já vulgo Tichák předvedla asi půlhodinový pořad anglicky zpívaných spirituálů a amerických lidovek. Z tohoto vystoupení se dochoval záznam na magnetofonovém pásku (z něj jsme vydali původní anglickou verzi pozdější Kocábky) a kousíček záznamu televizního (viz naše DVD). Důležité také bylo, že nás tam slyšeli i zahraniční pořadatelé jazzových přehlídek. Ten jazz at vás nemýlí, tenkrát totiž ještě v češtině neexistovalo ani slovo folk, natož u nás nějaká folková scéna nebo publikum. Pózovali jsme tedy za jazz, pravda hodně netypicky. Jednomu z německých pořadatelů Jazzových dnů v Düsseldu, který nás ve Varech slyšel, se po delší době opravdu podařilo objednat naše vystoupení u Pragokonzertu, jediné organizace, která mohla za totality vyslat oficiálně muzikanty do zahraničí. Že se mezitím kvartet rozšířil na kvintet, protože přibyla zpěvačka Odetta, jen vítal. Pro totalitu nedotčené: k tomu, abyste tenkrát mohli „služebně“ vyjet do zahraničí, byl nutný speciální „služební“ pas, který nikdo nemohl mít doma. Byl zavřen v trezorech ministerstva zahraničí a vydán těsně před odjezdem a vrácen musel být ihned po návratu. Jeho vydání bylo spojeno s povinným školením, kde nám bylo nakázáno, že tento pas nesmíme dát

z rukou a v žádném případě ho nesmíme půjčit pracovníkům cizích pasových kontrol, protože ti by ho okamžitě „pod stolem“ ofotografovali. (Zakrátko už by jistě po naší socialistické vlasti pobíhalo v mém případě několik západoněmeckých špiónů – Tichotů. Ti by mikrofotočky v klopě pořizovali obrázky libeňského plynojemu a ve volných chvílích roznášeli po bramboříštech americké brouky.) Dále jsme byli zavázáni (a stvrdili to podpisem) ohlásit každý pokus o podezřelý kontakt krajanů atd. Na koncert v Düsseldu jsme směli

Vzpomínky

jen na otočku. Odjet den předem v noci, další den večer zazpívat a nejspíše před půlnocí nastoupit do rychlíku Düsseldorf–Norimberk s přestupem na Prahu, abychom hranice překročili zpátky do 8 hodin ráno. Socialismus není holubník – platilo i v říjnu roku 1966!

Pořadatelem jazzové akce byl sympatický manželský pár, který o nás od příjezdu pozorně pečoval. Po našem úspěšném – jak nám aspoň připadalo – vystoupení v Johanniskirche, kde vedle nás vystoupil se spirituály velký americký sbor a nejlepší tři německé, nás ještě pozvali na společnou večeři s tím, že nás pak odvezou na nádraží a rychlík tak stihneme. Popovídali jsme si při dobrém pohoštění, pak nás dvěma auty odvezli na nádraží a na nástupišti jsme byli při objímání a loučení požádáni, jestli bychom ještě něco honem nezazpívali. Položil jsem kufřík, vyndal z futrálu kytaru a zazpívali jsme Ride The Chariot. Ještě jsme nedozpívali a přijel rychlík. V kupé jsme sundali okénko a zamávali už mizejícím novým přátelům. Příjemně unaveni jsme usedli a začali lehce klimbat. Asi po hodině jízdy vstoupil průvodčí a požádal o jízdenky. Sáhl jsem nad sebe a rukou hledal svůj kufřík. Pak jsem se postavil, rozhlédl po kupé a zbledl. Můj kufřík tam nebyl! V něm byla nejen požadovaná jízdenka, ale i onen služební pas, který „nesmíme dát z ruky“ a bez kterého bylo absolutně nemožné se vrátit. Jenže kufřík evidentně zůstal na nočním peronu düsseldorfského nádraží. Průvodčí se zachoval skvěle, hned uvěřil, že nejedu načerno a informoval nás, že jsme asi 100 km od Düsseldorfu a za okamžik bude první zastávka. Byla hodina po půlnoci. Rychle jsem se s kapelou rozloučil a vystoupil do tmy. Celé mládí jsem po republice jezdil stopem, byli jsme chudá rodina, a i kdyby nějaká auta byla k mání, jako že nebyla, koupit bychom si žádné

nemohli. Věděl jsem tudíž, že u nás bych jako stopař v noci neměl šanci. Tady jsem navíc ani nevěděl, kde je silnice, po níž se musím vrátit, cítil jsem se opravdu mizerně a v sázce bylo mj. i mé vysokoškolské studium. Ke všemu jsem si s úlekem uvědomil, že u sebe nemám ani marku, v tom fofru jsme si na valuty, které všechny měl u sebe Dědek (protože se doma musely stejně odevzdat) nikdo nevzpomněl. V dále se blýsklo světylko a po chvíli jsem poznal, že se blíží. Beznadějně jsem mávl rukou a auto zastavilo! Řidič se zeptal, co si přeji, a když jsem vykoktal o co jde, věřte nevěřte, řekl, že mě do Düsseldorfu odveze. Jel kamsi jinam, ale zajel si se mnou až k nádraží a popřál mi hodně štěstí. Srdce mi divoce tlouklo, když jsem vyběhl na nástupiště, ale kufřík tam nestál. Jen několik, myslím rumunských, brigádníků v oranžových mundurech tam líně zametalo, jinak nikde nikdo. Tak a co teď, kufřík nikde a můj vlak, kolegové i naděje se vzdalují závratnou rychlostí západoněmeckou tmou? Loudal jsem se zoufale zpět, když jsem vedle okénka služebny zahlédl plakát na „náš“ koncert. Rychle jsem prohlížel informace a nakonec dole našel, v co jsem doufal: jméno a telefon pořadatele. Kvůli údajům jsem si plakát odtrhl. Automat byl nedaleko, jenže já neměl ani feník. Odhodlal jsem se tedy a zatukal na zatažené okénko stálé služby. Asi po třetím pokusu zázrak! Záclonka se odhrnula a vykoukla rozcuchaná hlava nějaké paní. Otevřela okénko a já na ni vychrlil prosbu o zavolání na telefonní číslo z plakátu, jistě s deseti špatnými rody a pády. Kupodivu ochotně vytočila číslo na služebním telefonu a po chvíli mi předala sluchátko. Poznal jsem hlas naší hostitelky a tak jsem se představil. Skočila mi hned do řeči: „*Pane Tichoto, kde prosím vás jste?*“ Řekl jsem, že zase na nádraží a z telefonu se ozvalo „*Óuuu!*“. Manžel si prý kufříku na nástupišti všiml, ji poslal domů taxíkem a sám se v autu vydal s kufříkem

pronásledovat rychlík. Vymyslete lepší zápletku! Paní pořadatelka chvíli přemýšlela a na to mi řekla, ať jdu před nádraží, ona že pro mne pošle policii. Leknutím jsem polkl. Tak to mi scházelo! A představoval jsem si naši policii, kdyby v noci našla nějakého „západního“ Němce bez dokladů a peněz, který by vykřikoval, že potřebuje rychle odvézt na hranice, aby byl ráno doma. Policejní vůz, krásný Mercedes s jediným policistou za chvíličku měkce zastavil přede mnou a byl jsem vyzván, abych nastoupil. Pak se řidič zeptal, kam se tedy potřebuji dostat, někam vysílačkou zavolal a řekl, že snad by šel vlak dohonit v Norimberku, kde moji kolegové budou čekat a přestupovat na rychlík do Prahy. To obnášelo asi 450 km! A vyrazil nesmírně rychle do tmy. Vezl mě dobré tři hodiny a já pozoroval tachometr a začínal doufat, že to vyjde. Jenže pak auto odbočilo z hlavní silnice a zajelo do nějakého lesa. Hrozně jsem se lekl, co se děje a „můj šofér“ mi oznámil, že tady bohužel končí jeho spolkový „revír“ a v té lesní služebně mě předá policii sousedů. Ukázalo se, že po Vestfálsku je ochota i v Bavorsku, ale bohužel všechna vozidla v terénu. Služba hned někam telefonovala a řekla mi, že musím počkat, než někdo dorazí. A ať si zatím sednu. Nad velkým stolem s několika barevnými telefony byla na zdi ohromná mapa s blikajícími barevnými světýlky. Policista si všiml, že si vše pozorně prohlížím, a protože se evidentně nudil, začal mi vysvětlovat, co které světélko znamená, na co je červený telefon, na co zelený. Byl jsem jak v Jiříkově vidění, protože jsem si opět představil, jak naši esenbáci vykládají neznámému návštěvníkovi bez dokladů z druhé strany železné opony, jak to mají pěkně vymyšlené! Narůstal ve mně strach, jestli to ještě stihneme. Pak ale opět dorazilo rychlé auto, a to mě po další zběsilé jízdě nakonec vysadilo před norimberským nádražím. Tam čekal pan pořadatel (měl za sebou 450 km

a stejná porce ho čekala při návratu) a navedl mě na správné nástupiště. Do odjezdu mého vlaku zbývalo sedm minut! Běžel jsem podle příslušného nástupiště, kde už stál vlak, až jsem spatřil otevřené okénko a v něm směřující se kvintetáky, vystrkující můj kufřík. Pořadatel dorazil na nádraží s kufříkem s předstihem, kolegové mu řekli, že jsem se pokusil vrátit, tak zavolal domů, tam se dozvěděl o pomoci policie a informaci jim předal. Že všechnu tu obdivuhodnou lidskou solidaritu, která nás obklopovala na každém kroku, ve skutečnosti řídily podlé nepřátelské centrály, nám ovšem bylo zřejmé.

Doma jsme odevzdali valuty Pragokonzertu, aby nám za ně vyplatil pár tuzexových bonů, vrátili služební pasy s ujištěním, že jsme je ani na vteřinku nespustili z očí, a sepsali hlášení, že „během naší zahraniční cesty se nic zvláštního nestalo“. A já se těšil, že takových výjezdů do zahraničí snad bude časem více.

Otázky a odpovědi

Jaké písničky máte nejradši a jaké nenávidíte, třeba že je pořád hrajete dokola?

Především musím upozornit, že takovéhle otázky musí být v jednotném čísle, protože já nemohu odpovídat jinak, než za sebe. Ačkoliv spolu my kvintetáři trávíme opravdu hodně času, zkoušíme, natáčíme, hodiny spolu sedíme v autech cestou na koncerty a zpět, stáváme spolu na podiích, spíme po hotelích a při výjezdech do zahraničí máme i týdny společné „jakobydovolené“, nemáme společná nejoblíbenější jídla ani písničky. Vlastně ani u jednotlivců (soudím podle sebe) kategorie nejoblíbenější písnička není něco trvalého, rozhodnutého; písničky se o trůn ucházejí, někdy úspěšně, ale vždy jen dočasně a s tím, že mezitím se už nejspíš pomalu osměluje příští královna. Takže jen obecně: nepreferuji písničky jednoho určitého druhu, zaměření, žánru ani historického období. Proto také kvintet zpívá renesanční nápěvy stejně jako písničky z vlastní dílny, spirituály a gospels stejně jako české a moravské lidové, ukázky z odkazu našich předchůdců z doby buditelské, písničky žertovné stejně jako vážné a závažné apod.

Na otázku, jaké nenávidíme a pořád dokola hrajeme, naštěstí mohu odpovědět jednoduše a tentokrát za všechny: samozřejmě hrajeme jen to, co nás baví. Bez toho by naše více než padesátiletá koncertní činnost byla trestem a ne potěšením a tedy dávno bychom s ní určitě sešli. **JT**

(Ptala se Eva Strížovská)

Letos čeká Spirituál kvintet pětapadesátá sezona - napadlo vás, že vaše kapela má podobnou životnost jako symfonické orchestry?

Životnost kapely, tedy seskupení konkrétních lidí, je přeci jen trochu něco jiného než životnost instituce. Nejde jen o personální souvislosti, ale i repertoár hrají členové orchestru třeba po sto letech ze stejných not do puntíku stejně. U nás každý představuje nekopírovatelný originál a zpívá i hraje z paměti, s právem obměňovat a vylepšovat.

Když u orchestrů ještě chvíli zůstaneme, nepostrádali jste někdy v kapele smyčce?

Hned na prvním „elpíčku“ Písničky z roku raz dva jsem do pár věcí použil smyčcové kvarteto, ale při živém provozování jsme to pak nepotřebovali. Folk byl od počátku hudbou, kterou si lidé mohou brát s sebou takřikajíc do přírody. První roky jsme proto neměli ani kontrabas, i když Kagan na něj v cimbálovce hrál.

Je nějaký nástroj, který orchestrům závidíte, ale není např. pro vaše možnosti dostatečně skladný?

Nástroj ani ne, ale placené dovolené ano.

Nelákalo by vás zazpívat si s orchestrem?

Zpívat s orchestry je teď taková móda, a vlastně nevím, jestli není trochu snobská. Folk se zrodil v době dominance velkých tanečních orchestrů a narůstajícího vlivu médií a byl cíleným návratem k hudbě, kterou si lidé mohou provozovat sami. Když asi nejslavnější folková skupina historie, američtí Weavers, získala nabídku točit pro gramofonovou společnost Decca, dostala podmínku, že to ale nebude jen s banjem a kytarou, ale ve velké orchestraci. Ta deska zůstala navždy jejich nejhorším albem. Samozřejmě může být takové spojení

obohacením, když je nápadité a funkční, ale převažuje nebezpečí, že zůstane jen u pouhého zmnožování. Pak je to, jako byste hráli ping-pong tenisovými raketami. D dur A7 je i v podání filharmonie D dur A7.

Dá se říci, jak se Spirituál kvintet za více než padesát let proměňoval. Kolik členů vašimi řadami prošlo? A kdy se v kapele poprvé objevily dámy?

Myslím, že významných členů bylo asi kolem dvaceti. První zpěvačka, Růžena Lieslerová, přišla do původně mužského kvarteta v roce 1963, tedy po třech letech. Proměňování zachytila naše početná alba.

Objevuje se s vámi na koncertech ještě někdo z původní sestavy?

Z původního kvarteta žiji již sám. Výjimečně, při mimořádných příležitostech, nás přijde potěšit Odettka z počátků kvinteta, z pozdějších časů básničkový improvizátor František Novotný, Honza Thorovský, bratři Nedvědi, Eva Kriz-Lifková či Lenka Slabá.

Hodně se zaměřujete na tradiční. Dá se ještě objevit nějaký nový?

Samozřejmě je hodně „přebráno“, ale zase máme lepší přístup k pramenům. Na druhé straně se nám otevřely možnosti početnější autorské tvorby. Co hrát a zpívat každopádně máme.

Pomrkávali jste někdy po klasice, např. po písňové tvorbě českých skladatelů?

Už v 80. letech jsme věnovali celé album tvorbě českých skladatelů z doby probuzení, dnes zpíváme např. sboreček prof. Otakara Nickerla, pražského Němce a proslulého entomologa. Mimo chodem ten je námi objevený. Nechceme ale v žádném případě suplovat přístupem klasicky školené interprety.

Jak bojujete se skladbou koncertů? Publikum chce slyšet starší známé věci, vy zase toužíte prosadit i novinky...

Repertoár je věcí našeho uvážení a vždy jsme se řídili zásadou, že nejen právem, ale i povinností nás interpretů je předkládat lidem to, co sami považujeme za dobré a účelné. Publikum je většinou konzervativní a mnohým by možná stačilo, kdybychom dokola zpívali Kocábky, Zelené pláne, Bataliony, Dvě báby a Poutníky. Jenže my bychom to nevydrželi. Tak děláme, co nás baví, k tomu přidáme pár vzpomínkových písní a posluchači se najdou. Když jsme kdysi nacvičili Šibeničky, program z moravských a českých lidových balad, chodili nám někteří posluchači do šaten vyčítat, že přišli na spirituály. Říkali jsme jen: Tak poslouchejte ty naše lidové, jde tam o totéž, o to, jak projít životem čestně a smysluplně!

Za pár dní hrajete v chrámu sv. Markéty - jak často míváte příležitost koncertovat právě v kostelích nebo chrámech?

V kostelích hrajeme rádi a často. Myslím, že málokterá kapela měla tu čest zahrát si v takových legendárních chrámech jako je např. Svatovítská katedrála v Praze, katedrály v Levoči, Bardějově, Košicích. Koncertovali jsme také v nádherném chrámu ve Křtinách, U (obou) Salvátorů v Praze, v proslulých kláštřích, ale i ve venkovských kostelících, kapličkách, dokonce v nejedné synagoze.

Co plánujete do další polokulaté sezony v ěře Spirituál kvintetu?

Říká se, že když lidé plánují, Pán Bůh se směje. Takže uvidíme! **JT**

(Ptal se J. Kocurek)

Ze souborové poezie

Dne 22. 1. 1966 se v bytě u Tichotů na Pařížské ulici 17 konal happening na paměť moravského polárníka Eskymo Welzla. Četly se praštěné přednášky, recitovala vykloubená poezie a zpívaly prapodivné písně. Jedna z těch ptákovin, píseň Haú, bílou plání, přinesla po 17 letech kvintetu půlroční zákaz činnosti (viz komplet alb Hudbou propojený svět.) Vedle inkriminované písně se dochovaly tyto dvě básničky.

Vzpomínka na Jana Welzla – JT 1966

*Je tu sakra zima vlezlá –
vzpomínka na Jana Welzla*

*Pod klenbou noci burácí
varhany polární záře
Tvé stránky ruka obrací
dýchají vůní snáře
Odešels, Jene ze světa
kohoutí pýchy, zrady
na vousech jíní rozkvětá
psí smečka vyje hladý*

*Je tu sakra zima vlezlá –
vzpomínka na Jana Welzla*

*Hledači zavátých snů
u ohnišť ledových sarkofágů
bankéři mrazivých dnů
příteli šikmookých mágů
zdravím Tvou stopu – vlčí sled
památnou cestu zemí divů
zvoním Ti, zvoním naposled
zvoním zvonečky zmrzlých plivů!*

*Je tu sakra zima vlezlá –
vzpomínka na Jana Welzla*

Tanersek – DV 1966

*Esküpi kelatojé emborg framan
noli sjöstrund Tanersek y klojé
balsten Welzel, bohemü polaraman
ovis türnsen kalevi kelatojé.
Kontra analfabüten runga.
E torsten taljó hjöhlölmström plu?
Amundsen ni – Welzel ju!*

*Bjöstag Silenpää nikkanen fasten
noli sjöstrund Tanersek y klojé
kato tenka svila, mamó,
fjordat aj kasten, Nansen tljö
y Borgsen niemi framó, framó ...
E torsten taljó hjöhlölmström plu?
Amundsen ni – Welzel ju!*

*Samuti Sweden gerra imperista
noli sjöstrund Tanersek y klojé
Johanni Georgi Welzel – bohemüsta
tlaten Sweden, Sweden sekatojé
vivat Welzel, Ochuti liberójé!
E torsten taljó hjöhlölmström plu?
Amundsen ni – Welzel ju!*

Říkává se, že básník v člověku umírá ve třiceti. To ale neznamená, že dál má zákaz psaní:

Ježci – DV 2015

*Vyšel z lesa starý ježek
břich měl tlust a zadek těžek
na to, že byl teprv pátek
byl jeho krok dosti vratek
asi méně jed´ než pil
takže nebyl příliš čil
ani velek ani mal
i vrlosti postrádal.
Nedaleko skalní věže
předběhl jej mladý ježek
pohled jiskrn a krok křepek
svaly jak námořník Pepeť
ostnů – pravda – trochu míň
ale zas má Smetanovu síň*

Cestou od Tichotů – DV 2015

*Než jsem šel z Točný
zaplatil jsem stočný
když budou hodný
dám jim i vodný
ať nejsou škodný*

Ze souborové poezie

45 let nám František Novotný zkrášluje vystoupení na podiu vymyšlenými duchaplnými básničkami. Rozhodli jsme se, že mu to tentokrát oplatíme. Ukázalo se, že to vlastně není až takový zázrak - včetně výběru slov jsme byli hotovi za pár minut a myslíme, že básnička se opravdu povedla:

Básnička pro FN SK 2015

(zadaná slova: 1/ **Františkovi**; 2/ **Novotnému**; 3/ **s**; 4/ **láskou**; 5/ **Spirituál**; 6/ **kvintet**)

*Františkovi Novotnému
s lávkou
Spirituál kvintet*

(Tato básnička vznikla na Novotného lávce vedle Karlových lázní)

Přehled členů, jejich nahrávek a doby členství ve Spirituál kvintetu

IVO MACH, 1960-68,
později občasná spolupráce
do r. 1974
první jednotlivé nahrávky
8 let

MIROSLAV KELLER,
1960-68,
první jednotlivé nahrávky,
pomoc na albu Spirituály
a balady
8 let

MILOSLAV KASTELOVIČ,
1960-65
první jednotlivé nahrávky
5 let

JIRÍ TICHOTA,
1960-DOSUD
první jednotlivé nahrávky
a 19 alb
55 let

OLDŘICH ORTINSKÝ,
1963-2000
první jednotlivé nahrávky
a 13 alb
37 let

**RŮŽENA (ODETTA)
HELEBRANTOVÁ/
LIESLEROVÁ, 1963-68**
první jednotlivé nahrávky
5 let

JAN THOROVSKÝ,
1965-1974, již dříve
občasná výpomoc
první jednotlivé nahrávky
a 1 album
9 let

DUŠAN VANČURA,
1969-DOSUD, již dříve
občasná výpomoc
jednotlivé nahrávky a 19 alb
46 let

**JARKA HADRABOVÁ/
KAVKOVÁ 1969-76**
první jednotlivé nahrávky
a 2 alba
7 let

KAREL ZICH,
1969-74, 1992-2004
první jednotlivé nahrávky
a 7 alb
17 let

FRANTIŠEK NEDVĚD,
1974-1992
9 alb a sólo na albu Post
scriptum
18 let

JAN NEDVĚD, 1974-88
6 alb a pomoc na Rajske
zahradě
14 let

**ZDENKA TOSKOVÁ/
TICHOTOVÁ,**
1974-DOSUD
18 alb
41 let

EVA KRIZ/LIFKOVÁ,
1976-1983
1 album
7 let

IRENA BUDWEISEROVÁ,
1983-2010
11 alb
27 let

JIRÍ CERHA,
2000-DOSUD
6 alb
15 let

JIRÍ HOLOUBEK,
2004-DOSUD
5 alb
11 let

VERONIKA SOUČKOVÁ,
2010-DOSUD
2 alba
5 let

PAVEL PEROUTKA,
2012-DOSUD
2 alba
3 roky

*) Vzhledem k tomu, že původní alba vycházela nejprve jako LP, později v reedicích jako CD, často doplněná o nové nahrávky (totéž platí o různých antologiích), navíc jsme se podíleli na samplerech, vydávali i později opuštěné formy nosičů (singly, EP, dokonce „hrající pohlednice“) a některé tituly obsahovaly více nosičů, je dnes bez složitých vysvětlení obtížné uvést jednoznačný počet nahrávek. Zde uváděné počty zahrnují jen klasická alba s tím, že počet titulů a nahrávek je ve skutečnosti vyšší.

Od počátku sedmdesátých let na našich koncertech vystupoval jako občasný host **FRANTIŠEK NOVOTNÝ** a před zraky posluchačů psal na jimi vybranou trojici až pěti slovy krásné, duchaplné a vtipné básničky. Vzniklo jich za těch asi 45 let několik desítek a zasloužily by si přinejmenším brožované vydání, i když u tohoto autora bychom se rozhodně přimlouvali rovnou za vazbu.

O zvuk koncertů se postupně starali zvukaři **FRANTIŠEK KAVKA, JIŘÍ PEČENÝ** a současný, od konce 80. let spolupracující **MILAN AICHINGR**.

Manažeři v historickém pořadí: **IVO MACH, SLAVOMIL VONDRÁŠEK, PAVEL BÁRTA, JIŘÍ HOLOUBEK**

Zkouška s Dagmar Peckovou

Umělecké dílo Dagmar „Dobromily” Peckové

D. D. Pecková, Op. 462, 2015

D. D. Pecková, Op. 463, 2015

D. D. Pecková - navařila, přivezla a obsluhuje

Co je Linka bezpečí?

Linka bezpečí je největší celostátní dětská krizová linka v ČR, která funguje více než 20 let. Pro děti je dostupná nonstop, bezplatně a je zcela anonymní. Každý den na čísle **116 111** přijmou její konzultanti až **650 hovorů** od dětí, které se potřebují svěřit se svým trápením, ale nemají na koho se ve svém okolí obrátit. Právě v takové chvíli umí Linka bezpečí pomoci.

Proč podpořit Linku bezpečí?

- Naše pomoc je nezastupitelná.
- Dokážeme předcházet katastrofám.
- Slovem dokážeme zachránit i život dítěte.

Jak můžete pomoci?

- Zašlete 30 Kč DMS ve tvaru DMS LINKABEZPECI na číslo 87 777.
- Zašlete roční DMS ve tvaru DMS ROK LINKABEZPECI na číslo 87 777 a posílejte 30 Kč každý měsíc.
- Zřídte si trvalý příkaz ve prospěch účtu 3856680/0300 a staňte se členem Klubu Linky v bezpečí.
- Řekněte svým přátelům známým a kolegům, že Linka bezpečí potřebuje i jejich pomoc.
- Více informací o možnosti podpory naleznete na www.klublinkyvbezpeci.cz.

Pomáhejte nám tvořit šťastnější konce dětských příběhů. Děkujeme!

linka bezpečí

www.klublinkyvbezpeci.cz

15.,16.,17.,18. a 19.10.2015

LUCERNA – VELKÝ SÁL

**Na 5 koncertech k 55. narozeninám
se podíleli:**

SCÉNÁŘ: Jiří Tichota a SPIRITUÁL KVINTET

ZVUK: Milan Aichingr, Jan Opl

SVĚTLA: Marek Košťial, Lukáš Valiska

PROJEKCE: Tomáš Rýdl, AV MEDIA, a.s.

PRODUKCE: SÁGL PRODUCTION s.r.o.

Tomáš Ságl, Tomáš Moravec, Petr Pospíšil, Michal Ságl, Lukáš Burián,
Anna Dohnalová, Jaroslava Matoušková, Erika Sklenářová

CATERING: Vladimír Rott a DELICATO RESTAURANTS

DESIGN: Jakub Havránek

DESIGN BROŽURY: Pavel Němeček, Zuzana Ondruszová Lehutová

PR: Petra Motyčková

ÚČETNÍ SERVIS: Eva Tunysová

PRÁVNÍ SERVIS: JUDr. Otakar Švorčík

SÁGL
PRODUCTION

GENERÁLNÍ PARTNER

PROVOZUJÍCÍ KVALITNÍ GASTRONOMICKÉ KONCEPTY

HLAVNÍ PARTNER

Živnostenské listy

MEDIÁLNÍ PARTNER

DĚKUJEME VŠEM
ZA SPOLUPRÁCI A VÁM
DIVÁKŮM ZA NÁVŠTĚVU.

OPATRUJTE SE...

